

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ അരൺധകാണഡേ

॥ ചതുഃപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

|| ചതുഃപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ||

സീതയാ പഞ്ചവാനരാണാം മധ്യേ സ്വാഭുഷണവസ്ത്രാണാം പാതനം
ലങ്കാം ഗത്യാ രാവണേന സീതയാഃ സ്യാന്തഃപുരേ രക്ഷണം
ജനസ്ഥാനേ ഗുപ്തചരതയാ നിവാസം കർതുമഷ്ടാനാം രാക്ഷസാനാം
പ്രേഷണം ച

ഹ്രിയമാണാ തു വൈദേഹീ
കഞ്ചിന്നാമമപശ്യതി |
ദദർശ ഗിരിശൃംഗസ്ഥാൻ
പഞ്ച വാനരപുംഗവാൻ || 3.54.1 ||

തേഷാം മധ്യേ വിശാലാക്ഷീ
കൗശേയം കനകപ്രഭം |
ഉത്തരീയം വരാഭോഹാ
ശുഭാൻയാദരണാനി ച || 3.54.2 ||

മുമോച യദി രാമായ
ശംസേയുരിതി ഭാമിനീ |
വസ്ത്രമുത്സൃജ്യ തൻമധ്യേ
നിക്ഷിപ്തം സഹഭുഷണം || 3.54.3 ||

സംഭ്രമാത് തു ദശഗ്രീവ -
സ്തത്കർമ ച ന ബുദ്ധവാൻ |

പിംഗാക്ഷാസ്താം വിശാലാക്ഷീം
നേത്രൈരനിമിഷൈരിവ ||3.54.4 ||

വിക്രോശന്തീം തദാ സീതാം
ദദ്യൂർവാനരോത്തമാഃ |
സ ച പമ്പാമതിക്രമ്യ
ലങ്കാമഭിമുഖഃ പുരിം ||3.54.5 ||

ജഗാമ മൈഥിലീം ഗൃഹ്യ
രുദതീം രാക്ഷസേശ്വരഃ |
താം ജഹാര സുസംഹൃഷ്ടോ
രാവണോ മൃത്യുമാത്മനഃ ||3.54.6 ||

ഉത്സംഗേനൈവ ഭുജുഗീം
തീക്ഷ്ണദംഷ്ട്രാം മഹാവിഷാം |
വനാനി സരിതഃ ശൈലാൻ
സരാംസി ച വിഹായസാ ||3.54.7 ||

സ ക്ഷിപ്രം സമതീയായ
ശരശ്ചാപാദിവ ച്യുതഃ |
തിമിനക്രനികേതം തു
വരുണാലയമക്ഷയം ||3.54.8 ||

സരിതാം ശരണം ഗത്വാ
സമതീയായ സാഗരം |
സംഭ്രമാത് പരിവൃത്തോർമുഖീ
രുദ്ധമീനമഹോരഗഃ ||3.54.9 ||

വൈദേഹ്യാം ഹ്രിയമാണായാം
ബഭൂവ വരുണാലയഃ |

അന്തരിക്ഷഗതാ വാചഃ
സസൃജുശ്ചാരണാസ്കദാ ||3.54.10 ||

ഏതദന്തോ ദശഗ്രീവ
ഇതി സിദ്ധാസ്കമാബ്രുവൻ |
സ തു സീതാം വിചേഷ്ടന്തി -
മങ്കേനാദായ രാവണഃ ||3.54.11 ||

പ്രവിവേശ പുരീം ലങ്കാം
രൂപിണീം മൃത്യുമാത്മനഃ |
സോദ്ഭിഗദ്യ പുരീം ലങ്കാം
സുവിഭക്തമഹാപമാം ||3.54.12 ||

സംരൂഢകക്ഷ്യാം ബഹുലാം
സ്വമന്തഃപുരമാവിശത് |
തത്ര താമസിതാപാംഗീം
ശോകമോഹസമൻവിതാം ||3.54.13 ||

നിദധേ രാവണഃ സീതാം
മയോ മായാമിവാസുരീം |
അബ്രവിച്ച ദശഗ്രീവഃ
പിശാചീർഘോരദർശനാഃ ||3.54.14 ||

യഥാ നൈനാം പുമാൻ സ്ത്രീ വാ
സീതാം പശ്യത്യസമ്മതഃ |
മുക്താമണിസുവർണാനി
വസ്ത്രാൺയാദരണാനി ച ||3.54.15 ||

യദ് യദിച്ഛേത് തദൈവാസ്യാ
ദേയം മച്ഛന്ദതോ യഥാ |

യാ ച വക്ഷ്യതി വൈദേഹീം
വചനം കിഞ്ചിദപ്രിയം ||3.54.16 ||

അജ്ഞാനാദ് യദി വാ ജ്ഞാനാ -
ന്ന തസ്യാ ജീവിതം പ്രിയം |
തഥോക്ത്യാ രാക്ഷസീസ്താസ്തു
രാക്ഷസേന്ദ്രഃ പ്രതാപവാൻ ||3.54.17 ||

നിഷ്കൃദ്യാന്തഃപുരാത് തസ്മാത്
കിം കൃത്യമിതി ചിന്തയൻ |
ദദർശാഷ്ടൗ മഹാവീർയാൻ
രാക്ഷസാൻ പിശിതാശനാൻ ||3.54.18 ||

സ താൻ ദൃഷ്ട്വാ മഹാവീർയോ
വരദാനേന മോഹിതഃ |
ഉവാച താനിദം വാക്യം
പ്രശസ്യ ബലവീർയതഃ ||3.54.19 ||

നാനാപ്രഹരണാഃ ക്ഷിപ്ര -
മിതോ ഗച്ഛത സത്യരാഃ |
ജനസ്ഥാനം ഹതസ്ഥാനം
ഭൂതം പൂർവം ഖരാലയം ||3.54.20 ||

തത്രാസ്യതാം ജനസ്ഥാനേ
ശൂന്യേ നിഹതരാക്ഷസേ |
പൗരുഷം ബലമാശ്രിത്യ
ത്രാസമുത്സൃജ്യ ദൂരതഃ ||3.54.21 ||

ബഹുസൈന്യം മഹാവീർയം
ജനസ്ഥാനേ നിവേശിതം |

സദുഷണവരം യുദ്ധേ
നിഹതം രാമസായകൈഃ ||3.54.22 ||

തതഃ ക്രോധോ മമാപൂർവോ
ധൈര്യസ്യോപരി വർധതേ |
വൈരം ച സുമഹജ്ജാതം
രാമം പ്രതി സുദാരുണം ||3.54.23 ||

നിർയാതയിതുമിച്ഛാമി
തച്ച വൈരം മഹാരിപോഃ |
നഹി ലപ്സ്യാമ്യഹം നിദ്രാ -
മഹത്യാ സംയുഗേ രിപും ||3.54.24 ||

തം ത്വിദാനീമഹം ഹത്യാ
ഖരദുഷണ ഘാതിനം |
രാമം ശർഭോപലപ്സാമി
ധനം ലബ്ധ്യേവ നിർധനഃ ||3.54.25 ||

ജനസ്ഥാനേ വസദ്ഭിസ്സു
ഭവദ്ഭി രാമമാശ്രിതാ |
പ്രവൃത്തിരൂപനേതവ്യാ
കിം കരോതീതി തത്ത്വതഃ ||3.54.26 ||

അപ്രമാദാച്ച ഗന്തവ്യം
സർവൈരേവ നിശാചരൈഃ |
കർതവ്യശ്ച സദാ യത്തോ
രാഘവസ്യ വധം പ്രതി ||3.54.27 ||

യുഷ്ഠാകം തു ബലം ഇന്താതം
ബഹുശോ രണമൂർധനി |

അതശ്ചാസ്മിണ്ണനസ്ഥാനേ

മയാ യുയം നിവേശിതാഃ || 3.54.28 ||

തതഃ പ്രിയം വാക്യമുപേത്യ രാക്ഷസാ

മഹാർഥമച്ഛാവദിവാദ്യ രാവണം |

വിഹായ ലങ്കാം സഹിതാഃ പ്രതസ്ഥിരേ

യതോ ജനസ്ഥാനമലക്ഷ്യദർശനാഃ || 3.54.29 ||

തതസ്തു സീതാമുപലഭ്യ രാവണം

സുസമ്പ്രഹൃഷ്ടഃ പരിഗൃഹ്യ മൈമിലീം |

പ്രസജ്യ രാമേണ ച വൈരമുത്തമം

ബഭൂവ മോഹാൻമുദിതഃ സ രാവണം || 3.54.30 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ

അരൺയകാണ്ഡേ ചതുഃപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ||